

prima instanță - (Judecătoria Centru, mun. Chișinău) D. Șuşchevici
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) I. Cimpoi, A. Minciuna, N. Simciuc

Î N C H E I E R E

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni împotriva Întreprinderii Mixte Compania Internațională de Asigurări „Transelit” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Ceban Viorel, cu privire la încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 26 mai 2016,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2015, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM CIA „Transelit” SA, intervenient accesoriu Ceban Viorel, solicitând încasarea de la ÎM CIA „Transelit” SA în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a sumei de 10 041 lei cu titlu pagubă materială, 1 807,38 lei cu titlu de penalitate, a dobânzilor de întârziere, precum și a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului dat, și anume 355,45 lei pentru taxa de stat și 3 750 lei pentru asistența juridică.

În motivarea acțiunii a indicat că la 16 aprilie 2015 între CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în calitate de asigurător și FPC „Rogop” SRL în calitate de asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a mijloacelor de transport (auto-casko) nr. CSK 2015-PA-0048/04, prin care s-a asigurat automobilul de model „Skoda Fabia”, anul producerii 2013, cu numărul de înmatriculare CQP 684, contra mai multor riscuri, inclusiv contra prejudiciilor ca rezultat al accidentelor de circulație.

Susține că la 01 iunie 2015, în mun. Chișinău, s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia automobilul de model „Mercedes Benz”, cu numărul de

înmatriculare KAX 361 condus de către Ceban Viorel, recunoscut vinovat de producerea acestuia prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 01 iunie 2015, a tamponat automobilul de model „Skoda Fabia”, cu numărul de înmatriculare CQP 684, condus de Perciune Vadim.

Indică că la momentul producerii accidentului rutier, posesorul automobilului de model „Mercedes Benz”, cu numărul de înmatriculare KAX 361, deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă eliberată de ÎM CIA „Transelit” SA, nr. 001200257, valabilă pentru perioada 17 noiembrie 2014-16 noiembrie 2015.

Menționează că părțile implicate în accident au declarat cazul la companiile cu care aveau încheiate contracte de asigurare și, ca rezultat, la 03 iunie 2015 CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a deschis dosarul de daune nr. 0711_2015 și a întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor, semnat de părțile implicate, inclusiv de reprezentantul pârâtului, iar în urma examinării dosarului de daune s-a constatat că cazul declarat constituie caz asigurat și urmează a fi despăgubit.

Prin urmare, în rezultatul efectuării calculului s-a stabilit că despăgubirea de asigurare a autovehiculului avariat de model „Skoda Fabia”, cu numărul de înmatriculare CQP 684, constituia suma de 10 041 lei, iar conform dispoziției nr. CSK 0711_2015 din 10 iunie 2015 s-a dispus recunoașterea evenimentului produs drept caz asigurat și achitarea despăgubirii de asigurare în sumă de 10 041 lei, aceasta fiind achitată la contul SC „DAAC Hermes” SA.

Consideră că este în drept să se adreseze cu acțiune de preluare a riscului asiguratului împotriva asiguratorului de răspundere civilă auto privind încasarea sumei achitate, care nu va depăși limitele prevăzute de art. 14 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea în baza art. 1329 alin. (1) Codul civil în conformitate cu care, asiguratorul care a plătit despăgubirea de asigurare preia, în limitele acestei sume, dreptul la creanță pe care asiguratul sau o altă persoană care a încasat despăgubirea de asigurare îl deține în raport cu terțul responsabil de producerea pagubei dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

A indicat că asiguratorul de răspundere civilă auto este obligat la plata penalității în mărime de 1 807,38 lei reieșind din următorul calcul: $10\ 041 \times 0,1\ \% \times 180 = 1\ 807,38$ lei.

Totodată, a invocat prevederile art. 872 Codul civil în conformitate cu care, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, împrumutătorul poate cere pentru întreaga sumă datorată o dobândă în mărimea prevăzută la art. 619 dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 26 mai 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA împotriva ÎM CIA „Transelit” SA cu privire la încasarea prejudiciului material, penalității și dobânzii de întârziere ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat din contul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în folosul ÎM CIA „Transelit” SA cheltuielile legate de asistența juridică în sumă de 2 000 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 iunie 2016 CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și s-a menținut hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 26 mai 2016.

La 14 februarie 2017 CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 26 mai 2016 și a deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea recursului a indicat că soluția instanțelor de judecată inferioare este neîntemeiată întrucât au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a pricinii.

În acest sens, susține că la 01 iunie 2015 s-a produs accidentul rutier, părțile implicate au declarat cazul accidentului la companiile de asigurări cu care aveau întocmite contracte de asigurare, iar în consecință CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a deschis dosarul de daune nr. 0711_2015 din 03 iunie 2015.

De asemenea la 08 iunie 2015 a fost întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor, semnat de părțile implicate și de reprezentantul ÎM CIA „Transelit” SA.

Astfel afirmă că, cerere de despăgubire de asigurare se consideră depusă la 08 iunie 2015 odată cu examinarea mijlocului de transport avariat și nu la data depunerii cererii prealabile, așa cum constantă instanțele de judecată ierarhic inferioare.

Menționează că la speță nu este obligatorie procedura prealabilă deoarece nu este prevăzută de lege și contract.

Drept urmare, de la 08 iunie 2015, în termen maxim de 3 luni ÎM CIA „Transelit” SA era obligată să închidă dosarul de daune și să transfere suma calculată la CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, termenul limită fiind 07 septembrie 2015.

Reține că la 29 septembrie 2015 CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a înainta ÎM CIA „Transelit” SA o cerere prealabilă prin care a solicitat achitarea benevolă a despăgubirii de asigurare, cerere a fost recepționată la 05 octombrie 2015, însă la care intimatul nu a dat nici un răspuns, fapt care a generat înaintarea prezentei cereri de chemare în judecată privind încasarea despăgubirii de asigurare în mod forțat.

Invocă recurentul că potrivit art. 19 alin. (1) lit. d), după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul este obligat să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului. Documentele necesare finalizării dosarului de daună au fost prezentate la ÎM CIA „Transelit” SA iar careva documente suplimentare nu au fost solicitate.

Consideră că în aceste circumstanțe intimatul ÎM CIA „Transelit” SA este pus în întârziere din 20 octombrie 2015.

La 18 noiembrie 2015, după intentarea procesului de judecată ÎM CIA „Transelit” SA a achitat suma de 10 041 lei, recunoscând integral prejudiciul material și obiectul acțiunii.

Însă, în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta urmează să achite asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 1,0 % din suma indemnizației sau despăgubirii.

Prin referința din 31 martie 2017 ÎM CIA „Transelit” SA a indicat că recursul declarat nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și este neîntemeiat, solicitând declararea acestuia inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit ștampilei cu nr. de intrare 3498/16 (f.d.143), CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a recepționat decizia instanței de apel la 15 decembrie 2016.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în

care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CtEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmets împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari